

Veje til en mere lokalt baseret vandforvaltning

Flemming Gertz, Chefkonsulent

Møde om Vadehavet

SAGRO Esbjerg 6. okt. 2021

SEGES

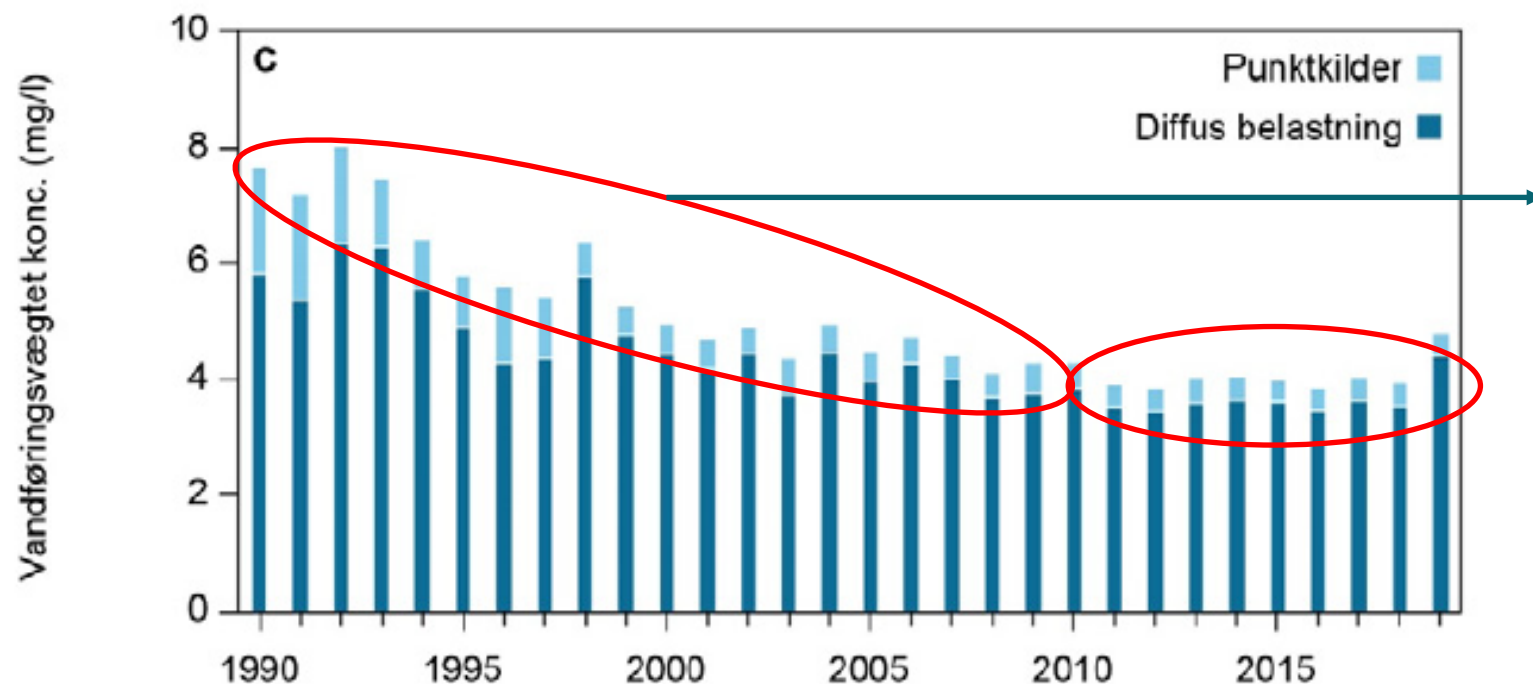
STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

Indhold

- Kvælstof og fosfor
- Vandudskiftning
- Idé bag Lokal baseret vandområdeplan
- *Odense Fjord Samarbejdet* – nyt partnerskab
- Lokal tilgang i landbrugsaftale
- Revitalisering af VOS samarbejdet mm

Den centrale forvaltnings "motor" har virket – men er gået i stå

Vandføringsvægtet kvælstofkoncentration i det afstrømmende vand til havet omkring Danmark

Kilde: Thodsen, H., Tornbjerg, H., Bøgestrand, J., Larsen, S.E., Ovesen, N.B., Blicher-Mathiesen, G., Rolighed, J., Holm, H. & Kjeldgaard, A. 2021. Vandløb 2019 - Kemisk vandkvalitet og stoftransport. NOVANA. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 74 s. - Videnskabelig rapport nr. 452

Generelle regler/bekendtgørelse:

- Bedre udnyttelse af husdyrgødning
- Halveret forbrug af mineralsk gødning
- Vintergrønne marker
- Efterafgrøder
- mfl.

Udvaskning ud af rodzonen fra marker:

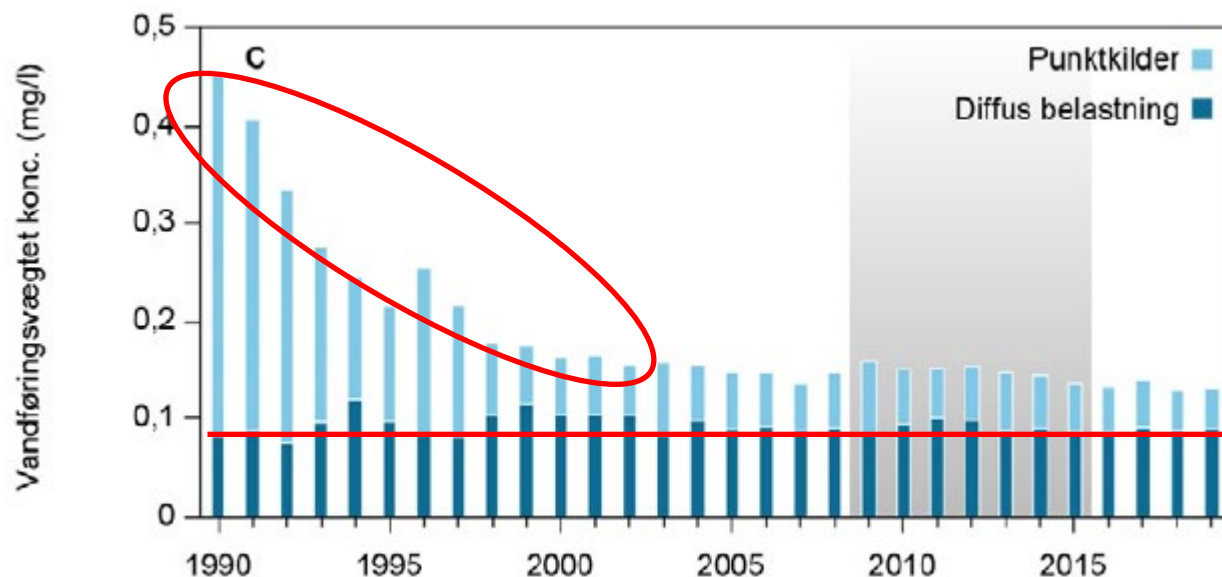
I dag: 39 kg N/ha

År 1900: 34 kg N/ha

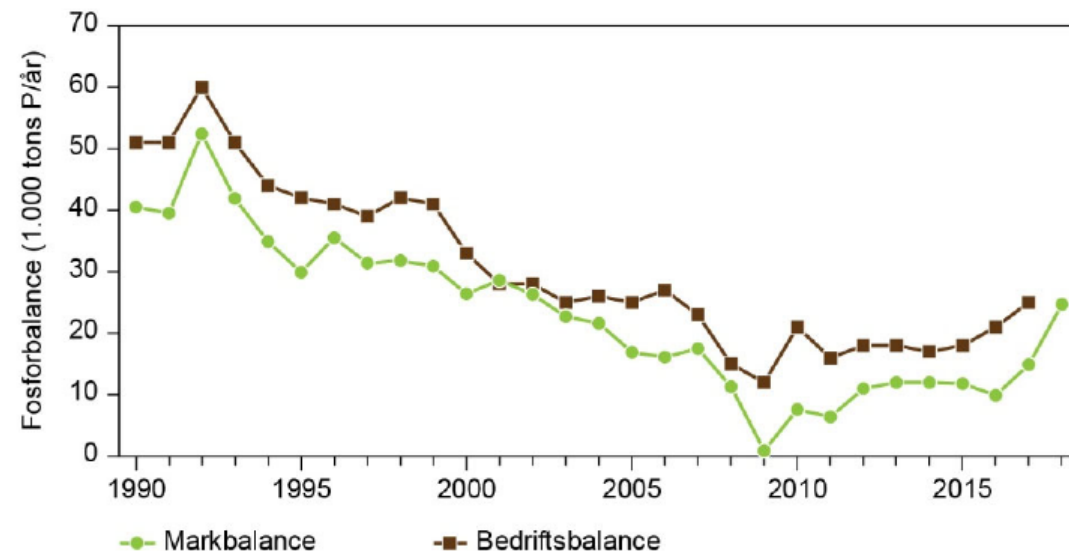
Kilde:

Kvælstofudledning til kystvande år 1900
Plantekongres, 14.-15. januar 2020, Anker Lajer Højberg (GEUS), Hans Thodsen, Henrik Tornbjerg (AU-Bioscience); Jacob Gudbjerg (HydroInform); Michael van Til (GEUS); Flemming Vejen (DMI); Jørgen Eriksen, Jørgen Olesen (AU-Agro); Martin Rygaard (DTU miljø)

Reduktion i fosfor er også (næsten) gået i stå

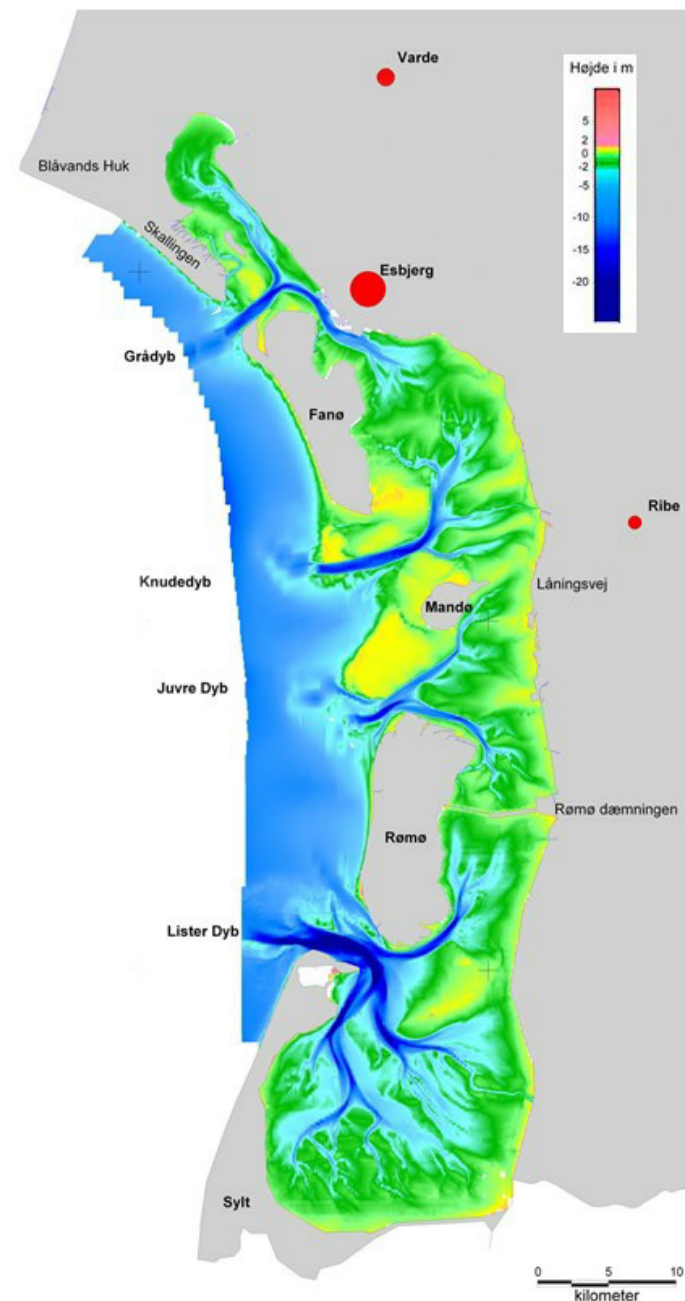
Vandføringsvægtet fosfor koncentration (C) for 1990 til 2018. Fosfor er fordelt på tilførsler fra diffuse kilder (inkl. spildevand fra spredt bebyggelse) og udledninger med spildevand fra punktkilder (renseanlæg m.v.) Det bemærkes, at der ikke er indregnet retention i ferskvand af P udledt med spildevand fra punktkilder

Udviklingen i fosforoverskud opgjort som bedriftsbalance og som markbalance for dansk landbrug for perioden 1990-2018

Vadehavet

- Meget kraftig vandudskiftning
- Vinterens afstrømning uden betydning
- Sommerens DK afstrømning har nogen betydning
- Vandkvalitet i Nordsøen (europæiske floder) har betydning

Tidslig målretning / årstidernes betydning

1. Karrebæk Fjord undersøgelse 2017 (lavet af DHI på vegne af SEGES og ØØL)
2. Anbefaling fra International ekspertpanel 2017
3. Forår 2020 fagligt projekt under Miljøstyrelsen

Foreløbige resultater viser:

- At sommer N-tilførsler er de mest betydende for fjordens tilstand
- At N-reduktionskravet i VP3 kan reduceres MARKANT i mange fjorde, hvis man fokuserer på sommer N-tilførsel

STATUS

- Denne viden indgår ikke i nuværende VP3 N-reduktionskrav

Fjord og oplandsanalyser – lokalt baseret helhedstilgang

SEGES

Water Co-Governance

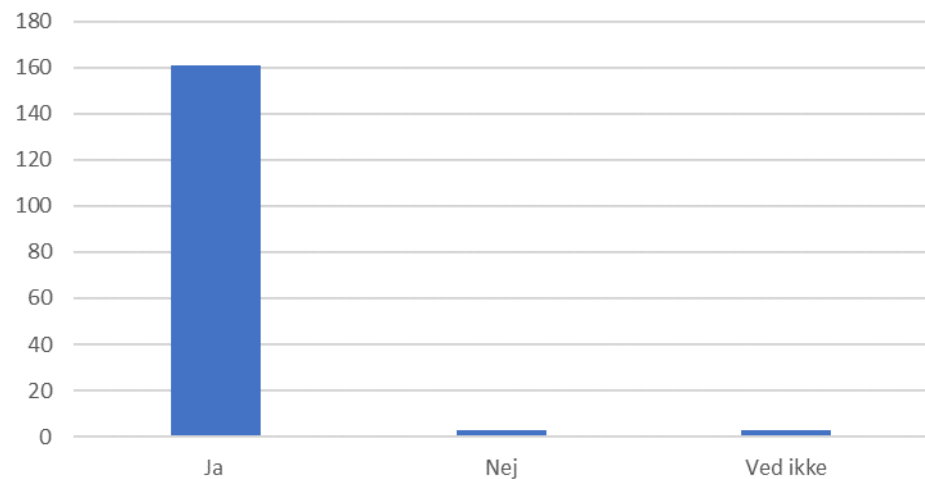
Tidligere møder/rapporter

- Skive Fjord 2018
- Ringkøbing Fjord 2019
- Karrebæk Fjord 2019
- Hjarbæk Fjord 2020
- Mariager Fjord 2020
- Odense Fjord 2020
- Nyborg/Holckenhavn Fjord 2020
- Nakkebølle 2020
- Horsens 2021
- Vejle 2021
- Kolding 2021
- Haderslev 2021
- Lillebælt 2021
- På vej 2021 Limfjorden, Als/Augustenburg fjord

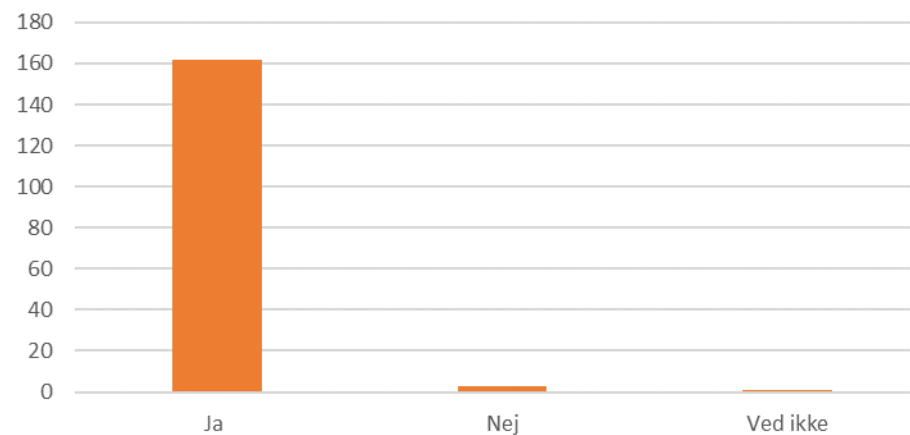

Feedback fra 5 møder

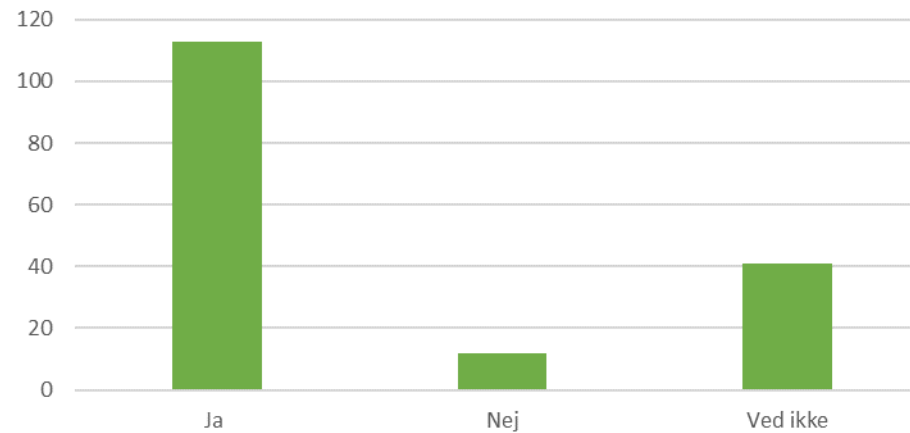
Var mødet relevant og meningsfyldt for dig?

Vil du fortsat gerne orienteres om fjordens miljøtilstand og tiltag i oplandet?

Vil du gerne bidrage med input til forvaltningen af fjorden og oplandet?

SEGES

Vandmiljøkonference 1. sep 2021 med lokalt initiativ i fokus

SEGES

Arrangementet Tilmelding Priser Program Praktisk info Styregruppe

VANDMILJØ- KONFERENCE

Fokus på den lokalt baserede tilgang
Sunde fjorde – bedre vandmiljø

Vandmiljøet i Danmark er trods årtiers anstrengelser stadig ikke i god tilstand. De senere år har vist en stadig øget interesse for lokalt at bidrage til forbedring af vandmiljøet på tværs af interesser. Det giver god mening for løsningerne er ofte indbyrdes sammenhængende og der skal tænkes i helheder og multifunktionelt, og løsningerne skal tilpasses de specifikke vandområder og landskaber.

Vi ser lokale samarbejder opstår mange steder i landet omkring specifikke vandområder. Fx Limfjorden, Gudenåen, Vejle Fjord, Lillebælt, Odense Fjord bare for at nævne nogle.

Formål

Med denne konference vil vi styrke vidensudveksling og netværk for de personer, som arbejder med, eller som har tanker om at arbejde med den lokalt baserede tilgang til vandmiljøarbejdet.

Vi indbyder derfor myndigheder, landbrug, forskere, grønne organisationer og alle øvrige interessenter til en 1-dags konference på Munkebjerg hotel syd for Vejle fjord den 1. september 2021 inklusiv middag om aftenen.

Program

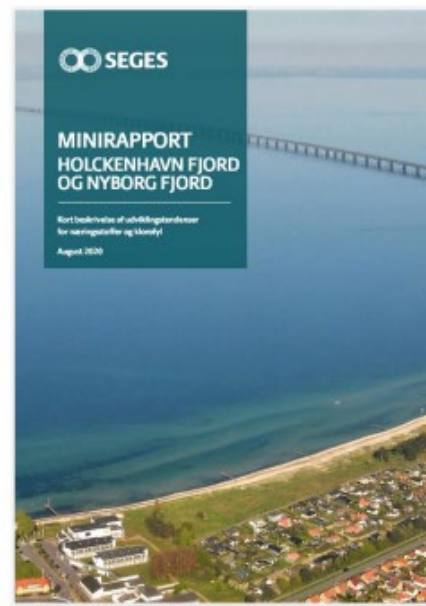
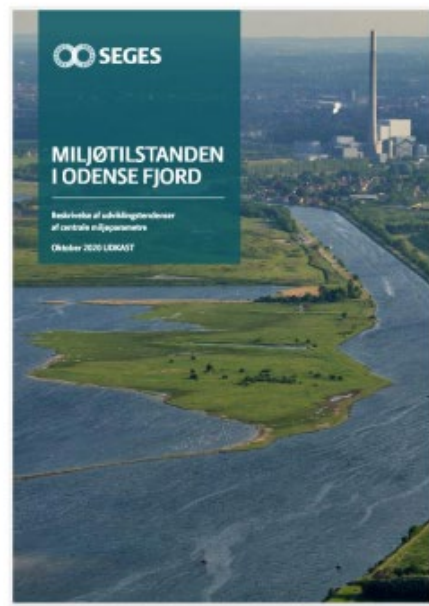
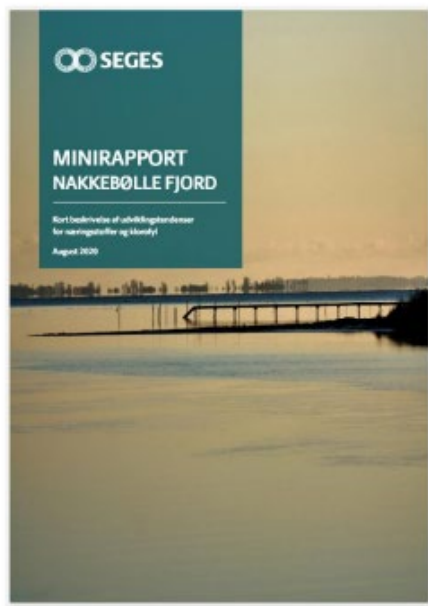
Konferencen afholdes den 1. september fra kl. 09.00 - 17.20.
Herefter netværk og snacks og mulighed for deltagelse i middag fra 18.00-21.00

[Se hele programmet her](#)

Odense Fjord Samarbejdet

Vandmiljørappporter af tre fynske fjorde

SEGES

Samarbejdet

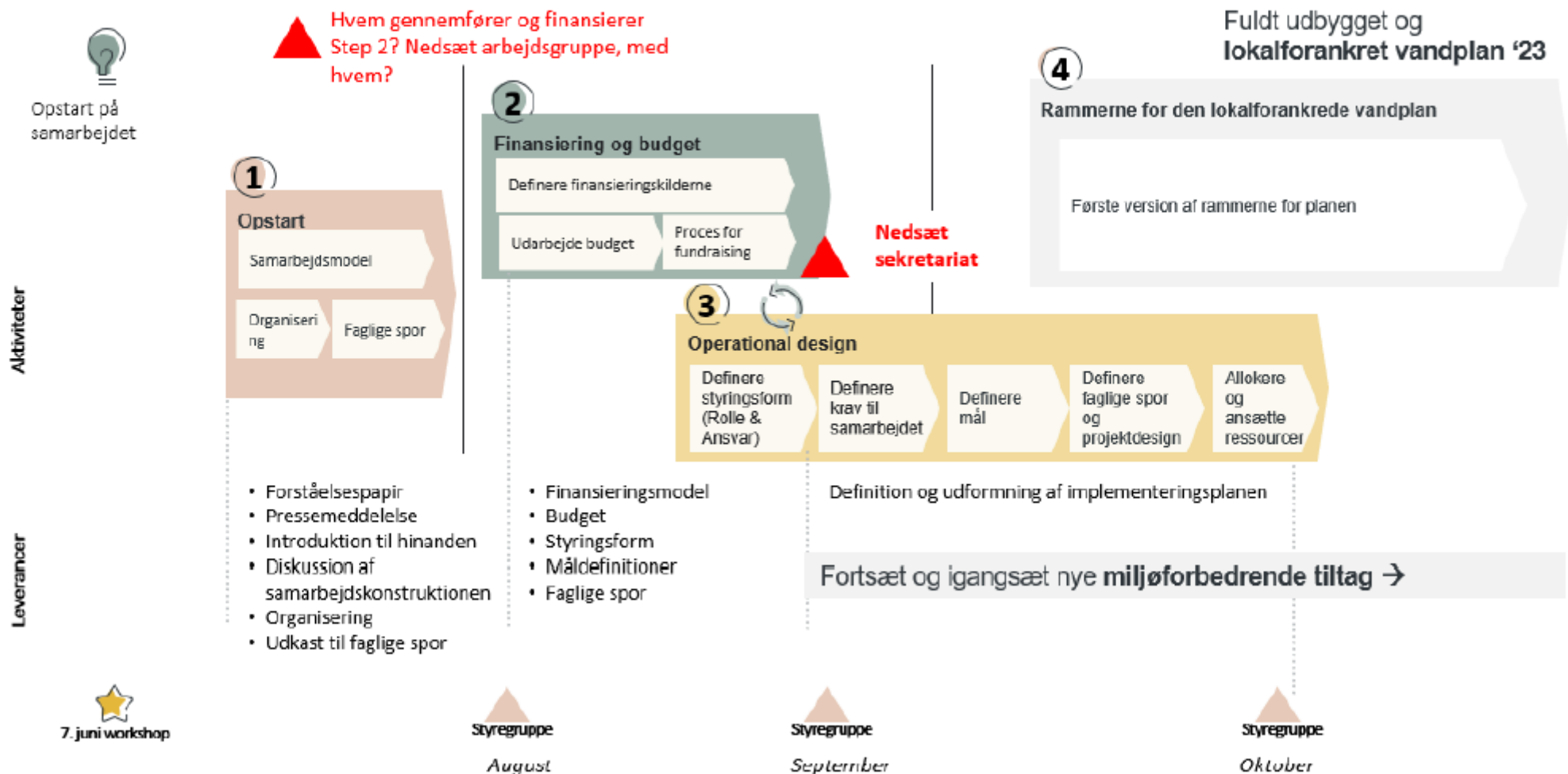
- En række store fynske virksomheder, institutioner og organisationer er gået sammen i et unikt samarbejde om at forbedre miljøforholdene i Odense Fjord. Parterne har påtaget sig et ansvar for at passe på naturen i og omkring fjorden. Odense Fjord har et smukt og varieret miljø, som rummer vigtige levesteder for både dyr og planter.
- De centrale parter er gået sammen om at bringe Odense Fjord i god økologisk tilstand på en måde, der er bæredygtig for både miljø og erhverv. Det sker med afsæt i nyeste tilgængelige viden om tilstanden i fjorden og dennes presfaktorer.
- Det nyetablerede samarbejde handler om at finde løsninger. Flere af parterne har allerede på forskellige måder arbejdet med tiltag, der skal forbedre tilstanden i Odense Fjord, derfor bringer de erfaring og ny viden ind i samarbejdet. Gennem vidensdeling, tilførsel af ressourcer og kræfter i centrum, vil parterne arbejde mod et fælles mål om en robust og ren fjord.
- Parterne finder det relevant og nødvendigt med et bredere og nytænkende fokus og samarbejde for at finde de bedste løsninger til at bringe fjorden i god økologisk tilstand senest i 2027. Dog er der risiko for, at man ikke når målet i 2027, hvis man ikke ser på de lokale forhold og bringer lokal viden i spil samt får skabt en lokalforankret vandplan

Odense Fjord-samarbejdet

Figur: Velas, Maria Pilgaard

PROJEKTTILGANG OG TIDSPLAN

SAMARBEJDE OM VANDMILJØFORBEDRING I ODENSE FJORD

Opsamling fra workshop den 7. juni 2021

Juni 2021

STØTTE AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES

Arbejde for at få partnerskab etableret

- Ny viden bragt på banen
- Personer der driver processen frem
- Mange snakke med potentielle partnere i vinterhalvåret 2020/21– skal være inkluderende og åbne. Ikke snakke løsninger eller specifikke mål, men de overordnede linjer.
- Midler og tid til at facilitere en god proces (eksternt firma, Implement)
- Masser af beslutninger om organisering og indhold i partnerskab
- Økonomi

Lokal tilgang i landbrugsaftale

- *Der afsættes 16 mio. kr. til i udvalgte marine vådområder (vandområder) at gennemføre lokalt funderede analyser, som skal afdække om der kan findes andre veje til at opnå målopfyldelse, som defineret i EU's Vandrammedirektiv. Regeringen udarbejder oplæg herom til af-taleparterne således at resultaterne af analyserne kan indgå i genbesøget i 2023/24.*
- *Der afsættes 34 mio. kr. til udviklingsinitiativer for marine virkemidler (f.eks. ålegræs og tang), der som supplement til de landbaserede, kan bidrage til hurtigere opnåelse af god økologisk tilstand i marine vandområder*

Nyt lokalt samarbejde om implementering af vådområder, minivådområder, lavbund mv.

- National arbejdsgruppe 2020 – udarbejdet rapport med anbefalinger
- Fælles indspil fra LF / KL / DN om nyt optimeret samarbejde
- Udkast fra Ministerie om nyt optimeret samarbejde

Hovedpunkter:

- Udvidelse af VOS samarbejde
- Taskforce
- Styrkelse af politisk kontakt ved Nationalt rådgivende udvalg

Tak for opmærksomheden

